



Bevarandeplan Natura 2000

(Enligt 17 § förordningen om områdesskydd 1998:1252)

Nordsjöskogen, Hagfors kommun, Värmlands län

| | |
|-------------------------------------|---|
| Områdeskod och namn: | SE0610170 Nordsjöskogen |
| Mittpunktskoordinat: | 1377296 - 6691139 |
| Totalareal: | 29 ha |
| Fastställd av Länsstyrelsen: | 2006-03-15 |
| Områdestyp: | Området är utpekade enligt Habitatdirektivet. |
| Fastigheter: | Hagfors kommun; Östra Tönnet 1:135 och 1:152 |
| Ägandeförhållanden: | Delvis statligt och delvis privat |

Beskrivning av området

Natura 2000-området Nordsjöskogen består av frisk barrskog av naturskogskaraktär där gransumpskog utgör en relativt stor del. Skogen har stora inslag av grövre björkar samt enstaka asp, gråal, klibbal och sälg. Mängden döda eller döende träd samt grova granlågor är stor. Skogen är tät och självgallring sker. Fältskiktet är av fuktig-våt ristyp. Här och var förekommer även örter som tibast, kransrams, spindelblomster och spädstarr. Stubbar från tidigare plockhuggning förekommer i vissa delar av området.

Nordsjöskogen hyser höga naturvärden. Artrikedomen är hög både vad det gäller kryptogamer och kärlväxter. Flera signalarter och rödlistade arter påträffas bland annat skogsfru, kattfotslav, gammelgranslav och bollvitmossa. Beståndet av skogsfru, en rödlistad orkidé, är sannolikt det största i Värmland. År 2003 fanns över 40 stycken blommande exemplar. Det stora inslaget av torrakor och lågor i kombination med ett fuktigt och stabilt mikroklimat är en förutsättning för många av områdets arter. Fågelarter som tjäder, järpe, tretåig hackspett och duvhök påträffas. Dessa fågelarter är beroende av gammal blandbarrskog av naturskogskaraktär. Den ovanliga och hotade skalbaggsarten gransumplöpare har även noterats i Nordsjöskogen.

Ingående naturtyper enligt habitatdirektivet

| Habitatkod | Habitatnamn | Areal (ha) |
|------------|---------------|------------|
| 9010 | Västlig taiga | 29 |

Bevarandesyfte och bevarandemål

Syftet med Natura 2000-området Nordsjöskogen är att bidra till att upprätthålla så kallad gynnsam bevarandestatus för *västlig taiga* på biogeografisk nivå. För att uppnå gynnsam bevarandestatus krävs att specifika bevarandemål uppfylls. I nedanstående tabell framgår bevarandemål för naturtypen i detta Natura 2000-område.

| Art/naturtyp | Bevarandemål* |
|----------------------|--|
| Västlig taiga (9010) | <p><i>Areal</i> Naturtypens utbredning bibehålls i minst 29 ha omfattning.</p> <p><i>Struktur och funktion</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Mängden död ved/levande ved ska vara minst 1/x- Lövträdsandelen ska vara minst x %.- Icke inhemska trädslag ska saknas.- Sumpskogar med en ostörd hydrologi och hydrokemi. <p><i>Typiska arter</i></p> |

*/ Bevarandemål fastställs efter basinventeringen.

Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus

För att naturtypen *västlig taiga* ska uppnå och bibehålla gynnsam bevarandestatus bör nedanstående förutsättningar uppfyllas.

- Skoglig kontinuitet (naturlig åldersdifferentiering och artsammansättning hos de olika trädslagen).
- Naturvärden utvecklas huvudsakligen genom naturlig dynamik, vilket omfattar störningar, t ex stormfällningar, insektsangrepp, översvämningar och brand.
- Tillgång på olika typer av substrat:
 - Död ved; grenar, torrakor, lågor mm i olika nedbrytningsstadier samt olika typer av bränd ved
 - Gamla och grova träd med dithörande barkstruktur
 - Lövträd av t ex asp, sälg och rönn
 - Hålträd

Substraten utgör viktiga livsmiljöer för kryptogamer och insekter. Vissa av substraten är även viktiga som boplatser för fåglar.

- Ostörd hydrologi i myrmarker och sumpskogar.
- Påtaglig minskning av antalet typiska arter och deras populationer får ej ske. De typiska arterna reagerar relativt snabbt på naturtypiska hotfaktorer. Förekomsten av de typiska arterna utgör ett mått på naturtypens bevarandestatus.

Hotbild – vad kan påverka Natura 2000-området negativt?

Något direkt hot mot Nordsjöskogens Natura 2000-område förekommer inte i dagsläget. Området är sedan år 2001 naturreservat. Reservatet upprättades i syfte att gynna naturtypen *västlig taiga*. Åtgärder som sker i det runtomliggande skogslandskapet kan dock indirekt utgöra hot mot Nordsjöskogens naturtyp. På lång sikt utgör även sur nederbörd och ökat kvävenedfall hot mot vegetationen i området. Störst bedöms hotet vara mot föroreningskänsliga kryptogamer.

Bevarandeåtgärder med tidplan

Följande regler bidrar på olika sätt till att den *västliga taigan* i Nordsjöskogens Natura 2000-område uppnår och bibehåller gynnsam bevarandestatus.

Gällande regelverk 2006

- Tillståndsplikt gäller enligt 7 kap 28 a § Miljöbalken för åtgärder eller verksamheter som på ett betydande sätt kan påverka miljön inom ett Natura 2000-område. *Tillstånd krävs inte för verksamheter och åtgärder som direkt hänger samman/är nödvändiga för skötsel och förvaltning av området.*
- Nordsjöskogen är skyddat som naturreservat.

Nordsjöskogen är sedan år 2001 naturreservat med syfte att bevara områdets biologiska mångfald. Genom reservatsbildningen ska områdets naturskogskaraktär successivt förstärkas.

Målet för skötseln i naturreservatet är att områdets ekosystem i huvudsak skall få utvecklas fritt och i första hand utgöra en livsmiljö för gransumpskogens arter. Ytterligare bevarandeåtgärder bedöms i dagsläget inte vara aktuellt.

Bevarandestatus idag

9010 Västlig taiga

Nationellt

Naturtypens naturvärden är kopplade till naturlig gammal skog med lång skogskontinuitet, gamla träd och död ved, samt även till brandfält och yngre naturliga successionsstadier. Flera organismgrupper finns representerade bland de karaktärsarter och rödlistade arter som förekommer i naturtypen; insekter, lavar, svampar och mossor.

Denna mycket heterogena naturtyp finns spridd i hela den boreala delen av landet. De största arealerna finns i Norrlandslänen och där finns även mycket av de största naturvärdena, även om områden med höga naturvärden finns i hela landet. Naturvärden kopplade till granskog är speciellt riktade mot nordboreal region, men finns även i sydboreal. Tallskogar, brandfält och triviallövskogar har olika artsammansättning beroende på var i landet de ligger och kan därför ha höga naturvärden i hela den boreala regionen. Vissa trakter i fr.a. delar av Norrbotten, Västerbotten och Västernorrland, samt i bl.a. Orsa finnmark och nere i sydöstra Kalmar län har en mer påtaglig brandkontinuitet.

Västlig taiga är ett svensk-finskt tillägg och Sverige/Finland har därmed ett särskilt ansvar för naturtypen inom EU. Historiskt sett är förlusten av västlig taiga mycket stor och endast några få procent återstår (ca 3 % av 21 milj. ha) i boreal region. Produktions-skogsbruket är det största hotet mot naturtypen och dess naturvärden. Bristen på död ved, gamla träd och brandfält leder till en utarmning av artstocken och utdöendet av arter ligger inte i fas med den kvarvarande arealen. Mycket tyder på att flera arter endast lever kvar i restpopulationer som kommer att dö ut inom en snar framtid. Det är därför av stor vikt att så mycket som möjligt av naturtypen undantas skogsbruket. Avsaknaden av brand är också ett problem för naturtypens naturliga dynamik och artinnehåll.

Nordsjöskogen

Nordsjöskogen är ett representativt exempel på naturtypen *västlig taiga*. Trädskiktet är skiktat med stort inslag av gamla träd. Död ved finns i form av både lågor och torrakor och lövträdsinblandningen är betydande. Vid inventering av området har konstaterats förekomst av flera signal- och rödlistade arter av kärlväxter och kryptogamer. Signalarterna indikerar lång skoglig kontinuitet och ett stabilt mikroklimat. Exempel på förekommande naturtypstypiska kärlväxter är ögonpyrola och knärot. Bland de naturtypstypiska lavarna påträffas kattfotslav, nästlav, violettgrå tagellav, skuggblåslav, dvärgbägarlav, stuplav, västlig njurlav och bårdlav. Vedtrappmossa och mörk husmossa är naturtypstypiska mossarter och tjäder och tretåig hackspett typiska fågelarter. Bland vedsvamparna finns de typiska arterna stjärntagging, doftskinn, kötticka, gräddticka, granticka, ullticka, gränsticka och vedticka

Mot bakgrund av vad som ovan beskrivits bedöms bevarandestatusen för *den västliga taigan* vara gynnsam.

Uppföljning

För att kunna bedöma ingående naturtyps bevarandestatus krävs uppföljning av uppsatta bevarandemål. Vid uppföljning utvärderas även befintliga bevarandeåtgärder för att se om de fyller sitt syfte. Om en befintlig bevarandeåtgärd inte har avsedd effekt kommer åtgärden att justeras.

Ett nationellt projekt pågår där metoder och arbetssätt anpassade för övervakning av Natura 2000 arbetas fram, komplettering kommer att ske.

Bilaga

1. Karta över Natura 2000-områdets avgränsning

Referenser

- ArtDatabanken. *Faktablad för rödlistade arter*. www.artdata.slu.se
- Länsstyrelsen Värmland. *Skötselplan för Naturreservatet Nordsjöskogen*. Beslut: 2001-06-07
- Löfroth, M m.fl. 1997. *Svenska naturtyper i det europeiska nätverket Natura 2000*. Naturvårdsverkets förlag, Stockholm.
- Naturvårdsverket. *Natura 2000- Art och naturtypsvisa vägledning*. (<http://www.naturvardsverket.se>) 2004-11-03
- Naturvårdsverket. 2004. *Parametrar och metoder för uppföljning i Natura 2000*. Version 4: 2004-05-07.